

היא היתה מכינה אותם רק באמצע הלילה, וכאשר סיימה היתה מניחה אותם להצטנן על אדן החלון, ורק הריח בלבד, היה בכוחו למשוך אנשים מתוך מיטותיהם באמצע החלום, ואלו היו מהלכים סהרורי שינה אל ביתה.

לא ידוע לנו על דבר אחר משכר כל-כך, מענג כל-כך, חושים התבלבלו, לבבות כאבו, עיניים לחו דמעות של אושר, לא ידעתי אושר מהו עד שבא אל פי המתק הזה, לבבות כאבו, מה הם חיי, ריקים ואומללים לעומת העונג הזה שחשתי כשלושני השכילה לדעת יותר מעיני ומאוזני ומידי הממששות נחת מהי, אנשים שכחו לרגעים מי הם והיכן נמצאו, ונודעו כאלה שלימים אחר כך עוד התהלכו כך: חיוך מטופש פרוש על פנים קורנות, ריר שניגר בלי משים מזוית הפה, עיניים הוזות, כך או כך, החוויה היתה אלוהית, ולא היה דבר בעולם שישווה לה.

המתכונים היו סודות כמוסים והיא לא חלקה אותם עם איש. לא אמרה ממה המאכלים האלה- הנשגבים מבינת לשון אדם- מיוצרים, מהם הרכיבים הנוראיים, המחליאים. על איזה חטא איום הם בנויים, פשעים שלהם שני עדים בלבד- אלוהים, ואנוכי. וכאן מתחיל סיפורנו.

פגשתי אותו כשהייתי בן 13, בחדר ההמתנה. הוא ישב מולי וקרא עיתון. הוא חבש כובע רחב שוליים, הוא לבש חליפה, הוא ענד עניבה, והיה לו מקל הליכה מעץ. ואמנם לא יכולתי לראות את פניו כי הן התחבאו מאחורי העיתון, אך ידעתי שאינו אדם ישיש כלל.

ואני, אני ישבתי ובהיתי בו, כי לי לא היה עיתון, ולא היה בחדר ההמתנה אף אחד אחר מלבדו. כשהציץ בי לפתע הסטתי את מבטי אל החלון, כאילו שלשם הסתכלתי כל הזמן, כי לא היה לי נעים. אז הוא חזר לקרוא, ואני חזרתי לבהות בו. לא היה לי שום דבר אחר שיכולתי לעשות, ומלבד זה, היה בו משהו שפשוט גרם לי לרצות להביט בו.

כשהוא הסתכל עלי לפתע שוב, רק עיניו מציצות מעל כנפי העיתון, הסטתי במהרה את מבטי ממנו בשנית, הפעם לריצפה. עשיתי את עצמי כאילו הוא בכלל לא מעניין אותי, ואני בכלל חושב על דברים אחרים.

"זה בסדר," הוא אמר, "אתה לא צריך להתבייש, אני רגיל." אמר, ואז חייך. לא יכולתי לראות שהוא חייך, מפני שפניו היו עדיין מוסתרות, אך יכולתי לשמוע אותו, יכולתי להרגיש אותו, את החיוך שלו. יכולתי להרגיש אותו ממלא את כל החדר, את הבטן שלי. אז חייכתי חזרה. "רוצה את העיתון?" הוא שאל, "אני בטוח שתוכל למצוא בו מלאי של דברים משעממים. אני חושב שזה מה שאתם אוהבים," הוא אמר, פרצופו עדיין מוסתר.

"לא תודה," אמרתי.

"אני באמת לא צריך אותו, אני גם ככה לא יודע לקרוא," הוא אמר.
"אז למה אתה יושב עם העיתון פתוח מולך?" שאלתי. ואז התחרטתי ששאלתי את זה, כי זה לא נימוסי. אם אמא שלי היתה פה היא היתה שולחת בי מבט תוכחה.
"כי זה מה שאנשים עושים בחדרי המתנה," הוא אמר, ואז הוסיף: "אני לא צריך לדעת לקרוא, אני כבר יודע מה כתוב פה. אני גם יודע מה יהיה כתוב בעיתון של מחר."
אז הוא הוריד סוף סוף את העיתון והניח אותו בצד. "מר מלדה." הוא הציג את עצמו, והושיט לי את ידו. "ואתה?"
אמרתי לו את שמי.

"זה שם טוב." הוא אמר. "אתה גם פה לטעמי עסקים?"
"אני גר פה."

"אני פה מטעמי עסקים. עסקים די רציניים. ויש לי שלושה ימים בדיוק להשלים אותם," הוא אמר, והסתכל לפתע לתיקרה.
אז עיניו שבו אלי. "אתה אוהב גלידה?" הוא שאל.
"כן."

"אני חושב שכל הילדים אוהבים גלידה," הוא אמר, "וגם המבוגרים, אבל הם פוחדים להשמין, פוחדים לאבד את המשרה שלהם, פוחדים מהצל של עצמם. אבל בקשר לזה אני לא יכול לעשות כלום." הוא חייך אלי שוב. ושוב, הרגשתי את החיוך בכפות ידי, בעורפי, מאיר על פני כמו זהרורי שמש, וכאילו החדר התמלא לפתע אור.
"אני צריך ללכת עכשיו, אבל הנה הכרטיס ביקור שלי," הוא אמר והושיט לי כרטיס ביקור ועליו רשום: מר מלדה, ותחת זה מספר. "אני מחפש מישהו בשם מר ציפן. אם תראה אותו במקרה, או תפגוש בו, או תשמע עליו משהו, או תשמע על מישהו ששמע עליו משהו, או תשמע על מישהו ששמע על מישהו ששמע על מישהו ששמע על מישהו ששמע על מישהו, בבקשה, תתקשר איתי."
אז צעד הלה החוצה וסגר אחריו את הדלת.

פגשתי בו שוב, את מר מלדה, ליד חנות הגלידה, ביום שלמחרת בדרך הביתה מבית הספר. תהיתי בקשר למר ציפן הזה. למה הוא מחפש אותי?
עצרתי לידו ואמרתי, "שלום."

"אתה שוב," הוא חייך. אז הוא הביט לשמיים, ואני הבטתי אחריו, ומישהו שחלף לידנו באותו הרגע עקב גם הוא אחר מבטנו. אבל לא ראיתי שום דבר יוצא דופן, וגם המישהו הזה לא ראה כלום, אבל הוא המשיך להסתכל תוך כדי הליכה.

"מצאת אותו?" שאלתי.

"את מי?"

"זה שחיפשת אתמול."

"עוד לא. אבל אני אמצא, אל דאגה," הוא אמר, "אתה בא?"

"בא לאן?"

"לחפש אותו."

"אני צריך לחזור הביתה," אמרתי, אבל ידעתי שאלך עמו.

"טוב," הוא אמר, "איך שאתה רוצה. בכל מקרה, יש לך את כרטיס הביקור שלי, אז אתה יודע איך

להשיג אותי אם תתחרט." הוא התחיל ללכת, ואני כבר התחלתי להתחרט.

"רגע!" קראתי ורצתי אחריו, "אני יכול לאחר קצת..."

מר מלדה עצר וחיך, "טוב," אמר, "אז קודם כל אנחנו עוצרים כאן." הוא צעד אל תוך חנות

הגלידה.

"חשבתי שאתה הולך לחפש אותו."

"נכון," הוא אמר, "ובשביל זה אנחנו עוצרים כאן. כל חקירה טובה צריך להתחיל עם גלידה. ומלבד

זה," הוסיף, "כאן אפשר למצוא רמזים."

"איזה רמזים?"

הוא פנה להזמין גלידה מהמוכר, ואז אמר, "תסתכל על הקירות."

הבטתי על הקירות.

"תסתכל על התקרה."

הבטתי על התקרה. והם נראו לי, ובכן, כמו קירות רגילים לחלוטין ותקרה רגילה לחלוטין. מספר

תמונות, רשיון עסק, כמה כתמים. המוכר הושיט לנו שני גביעים עם שני כדורי גלידה.

ניסיתי לראות משהו, באמת שניסיתי. נורא רציתי לראות, אבל, לא ראיתי כלום. מתג חשמל, אריחי

חרסינה לבנים, מאוור, נורות פלורסנט.

"טוב, עכשיו הולכים," אמר מר מלדה, ויצא את החנות.

"רגע," מיהרתי אחריו. הוא צעד מהר נורא, כל צעד שלו היה כמעט שני צעדים וחצי של אדם מצוי.

"עוד לא ראיתי כלום," התאכזבתי מאוד שלא ראיתי דבר. "מה היה שם על הקירות?"

"צעדים," הוא ציין, "טביעות נעל שלו."

"על התקרה?"

מר מלדה הנהן. "זה מה שהוא עושה."

הלכנו במורד הרחוב, או יותר נכון הוא הלך במורד הרחוב ואני ניסיתי להשיג אותו.

הגלידה שלי טפטפה לכל כיוון על המדרכה ועל הנעליים שלי. "לאן אתה הולך עכשיו?" שאלתי.

"אני הולך למצוא אותו", השיב, "אני כבר יכול להריח אותו."

"להריח אותו? מה זאת אומרת, להריח אותו?"

"אי אפשר לטעות בריח. הוא מתוק, מתקתק, דביק."

מר מלדה צעד מהר יותר, והגביע שלי כבר עף לריצפה ונחת על הכדור שעוד לא הספקתי לאכול. נמלים יחגגו היום על גלידת פיסטוק ירוקה.

לבסוף הוא עצר מונית, ואני מאוד שמחתי על שום שהרגליים שלי כבר התחילו לכאוב. משום מה הנהג לא הסכים לקחת ממר מלדה כסף. מר מלדה רצה לשלם לו, אבל הנהג התעקש, זה בסדר, לא צריך לשלם, אפילו שמר מלדה בקש אותו לעצור ארבע פעמים לפחות בזמן הנסיעה, וכל פעם שהוא עצר הוריד מר מלדה את החלון, רק קצת; לכדי חריץ בלבד, ואז שרבב את אפו החוצה, ולאחר כמה רגעים סגר את החלון ואמר לנהג להמשיך לנסוע. לבסוף הנהג הוריד אותנו, לפי בקשתו של מר מלדה אל מול גבעה רחוקה מן הישוב, ליד עץ אלון רחב.

"זהו", מר מלדה אמר. הוא הביט במונית מתרחקת, ואז הבריש את חליפתו, היטיב את הכובע על ראשו. הוא הביט לאחור ולצדדים, ואז למעלה, ואז הוא החל לצעוד כך קדימה, כשעיניו פונות אל המרומים.

הוא עקף סלע שעמד באמצע הדרך, הוא לא נתקל בשורש עבה שפרץ מתוך האדמה, דילג מעל מעדר ישן שניצב על השביל, עשה צעד גדול מעל לשלולית מים, ולא מעד ולא התבלבל אפילו פעם אחת.

אני צעדתי אחריו. וכבר די בהתחלה התחלתי גם אני להריח את זה; ריח של שמחה, ריח של האהבה, ריחו של המתק, ריחו של החטא.

צעדנו במעלה השביל, וככל שהתקדמנו, הלך הניחוח וגבר, הקהה חושים. הגענו לבקתה שלה חלונות גבוהים וארוכים אשר הוגפו בוילונות כחולים.

"הוא כאן", מר מלדה קבע, "חכה לי פה בבקשה."

הוא חיך, והחיוך שלו נסוך בניחוח המשכר שעטף את הכל. הוא דפק על הדלת ואני גנבתי אל צד הבקתה, שפפתי תחת החלון והטתי אוזן.

"שלום", שמעתי אותו אומר כאשר נפתחה הדלת, "שמי מר מלדה, ואני מחפש מישהו

מסויים מאוד בשם מר ציפן, ויש לי סיבה מסויימת מאוד להאמין שהוא כאן."

היה שקט, ואז שמעתי את קולה: "כנס." אמרה.

הוא נכנס והדלת נסגרה מאחריו. וזו היתה הפעם האחרונה שראיתי את מר מלדה. וזה היה היום האחרון בו בא דבר מתיקה אל פי.

לא סיפרתי לנפש חיה את קורות אותו היום. לא גילתי לאף אחד במה חזו עיני, אז, באותו היום הנורא.

ובכל מקרה, נשוב רגע חזרה, אל אותה הנקודה בזמן, אל אותה הבקתה: חיכיתי בחוץ ולא שמעתי כל קול מבפנים. שעה חלפה ועוד שעה והאור כבר החל להיעלם, רגע ועוד רגע, אט אט נטוו הדקות לשרשרת ארוכה של זמן, שחלף והביא עמו את הליל שכיסה על הכל שחור.

הוא אמר חכה פה בבקשה. לעזוב לא יכלתי, משהו ציווני להישאר; החיוך הזה, הממיס, ולדפוק על הדלת לא ההנתי. חשש נורא פש בלבי, פחד איום שיתק אותי.

אך היה עלי לעשות משהו. קמתי לבסוף ממקומי ומבלי לשאול, מבלי לדפוק על הדלת, נכנסתי פנימה בשקט ופסעתי בחשיכה.

הריח, הריח הזה שמוציא מהדעת הוביל אותי, אני דג תפוש בחכה, הביאני אל המטבח. מצחיק משחק המלים הזה: טבח, מטבח. שם נכנס אור הירח בעד חלון אחד גבוה והאיר על מזווה רחב עמוס צנצנות, האיר את התנור המגיר חום וניחוח, הניחוח הזה שהוא עדות למעשים הנוראים שהתרחשו כאן.

הנה אור הירח נוסע לאורך שולחן העץ העבה שלה, מנצנץ על הסכין החדה, קורא בספר העבה אשר מונח פתוח לרווחה על השולחן. הבטתי סביבי, מחפש רמזים, מחפש צעדים על הקירות. עיני נחו על פח האשפה שבפינה, ורגלי נשמעו לקול פנימי שכבר הוביל אותן אליו לאט, ברחש, והנה בתוכו- הלב הולם, מתרחבות העיניים- מגפיים עבים וחליפה ירוקה, עניבה כחולה וחולצה לבנה, ומתוך הכיס מציצה מטפחת, רשום עליה באותיות רקומות: מר ציפן. היו שם גם שאריות למבטו של מר ציפן; מבט חודר וממהר, ותמיד בתזוזה. הלב נחרד, שם גם מצאתי את חליפתו של מר מלדה, את כובעו, את מקלו ואת נעליו, ושרידים ספורים מחיוכו. את שארי החיוך והמבט ההם לקחתי עמי, החבאתי אותם במקום מיוחד אחר כך.

פסעתי על קצה האצבעות אל השולחן והבטתי בספר המונח עליו, זה היה ספר מתכונים. סודות כמוסים, מאכלים משונים, הרכיבים נוראיים, מתועבים, ובראש העמוד האחרון: המרשם המיוחד אשר רקחה היום בעודי כורע בחוץ, ממתין, מאזין, משתופף תחת חלונה, המתכון האחרון הנורא, דברי עד לפשע מחריד.

בראש אותו עמוד, באותיות שחורות, באותה מידה יכלו להיות אותיות אדומות, של דם, היה רשום: מרמלדה.

גרוני יבש, עיני הצטעפו, בידיים רועדות דפדפתי אחורה למתכונים אחרים.

הנה כאן, הירח קורא אותו יחד איתי, בואדי נשנק שם למעלה, במרומים הבודדים, הנה הוא מר מלדה, מצאת אותו אכן: מרציפן.

הפכתי דפים, ראיות נוספות, מרכיבים נוראיים. באחד מדפי האמצע רשום היה בגדול: מרשמלו, ובאחד מהישנים יותר, אחד מהדפים הראשונים: מרגרינה.

רחקתי מן השולחן בבעתה. קרבתי שוב אל התנור והדלקתי את האור, שפפתי והבטתי, והנה בתוך התנור: שאר החיוך, מעדן חדש מופלא, זה יתחיל בבטן ואז יאיר כל תא, יתפשט לכל סיב בגוף שאולי יתעלף, יצנח אל הקרקע, השפתיים ימלמלו, אלוהים, האם בגן עדן אנוכי? קמתי אל רגלי והבטתי סביבי, על הצנצנות, להבים, סירים, מחבטות, קרש חיתוך, ספרי בישול, ואז ראיתי שם תחת אור הירח, על אדן החלון, צלחת ובה דמות קטנה. קרבתי אל החלון ובחנתי אותה מקרוב, ולבי החסיר פעימה- הנה לה לדמות מגפיים קטנים וחליפה ירוקה קטנה, עניבה כחולה וחולצה לבנה, ומתוך הכיס מציצה מטפחת, רשום עליה באותיות רקומות, זעירות: מר ציפן. הריח היה של קוקוס, ומעורב בו הניחוח הנפלא, אותו הריח הזר, המכלה, ידעתי בדיוק מה זה היה.

נבהלתי ומעדתי לאחור, יצאתי את הבקתה ורצתי אל תוך הלילה השחור. את אותם המראות, את אותו הליל, הפשע הנורא, את אותם הקורות שמרתי עמי מאז ולא דיברתי בהם עם עוד נפש חיה, מי יאמין לילד קטן.

אך שנים חלפו, וסודות, דרכם הטבעית היא להתגלות, ולאמת ציפורניים חדות מתער שישברו את הכלא החזק ביותר, ועל כן אני שוטח אותה כאן, את אותה האמת, מספר את הסיפור לאוזניים הקוראות, מפקיד את המעשייה הזו בלבבות אחרים, מפקיד אותה איתכם, הקוראים.